

PROGRAMMA

SECRETARIAAT-GENERAAL
SECRETARIAT GÉNÉRAL

TRANSITIE KUN JE LEREN! EEN BENELUX "POP-UP" UNIVERSITEIT VOOR TRANSITIE¹, TIJDELIJKE RUIMTE VOOR COCREATIE

18 – 20 november 2015
Esch-Belval/Université (Groothertogdom Luxemburg)

Het Secretariaat-Generaal van de Benelux, de nationale jeugddienst van het ministerie van Onderwijs en Kinder- en Jeugdbeleid en het departement Milieu van het ministerie van Duurzame ontwikkeling en Infrastructuur van het Groothertogdom Luxemburg, in samenwerking met Alliance for the Future, Transition Luxembourg en de Universiteit van Luxemburg, hebben het genoegen u uit te nodigen voor een Benelux-conferentie² rond het thema "Transitie kun je leren". Daarbij wordt stilgestaan bij de vraag waar, hoe en met wie kan worden geleerd om te "transitioneren" naar een duurzame en wenselijke toekomst. Dit participatieve en collaboratieve evenement is er in zijn algemeenheid op gericht om de **uitwisselingen en de samenwerking te bevorderen** tussen alle stakeholders van transitie in de Benelux en de Grande Région, teneinde **vernieuwende initiatieven, opleidingen en/of gezamenlijke projecten** tot stand te brengen.

DOELGROEPEN EN SPECIFIEKE DOELSTELLINGEN

Bent u

- **beroepshalve of als vrijwilliger betrokken bij educatie voor duurzame ontwikkeling (EDO) of natuur- en milieueducatie (NME)** kom dan de gevolgen van transitie analyseren voor leerinhouden en -methoden die in het dagelijkse werk van uw organisatie worden toegepast
- een **vertegenwoordiger van een overheidsinstantie** en behoren EDO, NME, duurzame ontwikkeling, circulaire economie of innovatie tot uw bevoegdheidssfeer kom dan de kaders en praktijken die in de diverse regio's van de Benelux en de Grande Région worden geïmplementeerd, met elkaar vergelijken en visies en realisaties aan elkaar toetsen
- een **burger die betrokken** is bij een transitiebeweging in de Benelux of de Grande Région kom dan nader kennismaken met de aanpak en verwezenlijkingen van andere burgers uit de verschillende regio's
- een **vertegenwoordiger van een universiteit of een academicus** van de Benelux of de Grande Région kom dan brainstormen met andere onderzoekers en studenten en andere begrippen leren die samenhangen met de uitdagingen van transitie voor het hoger onderwijs en breng uw inzichten en ideeën in de discussie in
- een **ondernemer of een innovator** (eco-innovator, maatschappelijke of pedagogische innovator) kom dan uw visies, innovaties en ervaringen delen en ontmoet potentiële partners en gebruikers.

De "pop-up" universiteit voor transitie is bedoeld als een open ruimte waarin de uitwisselingen tussen al deze doelgroepen worden bevorderd, teneinde nieuwe oplossingen voor de huidige maatschappelijke, ecologische en economische uitdagingen aan te reiken.

¹ Transitie [tranzit(t)si]: een uitgesproken optimistisch proces waarbij bewust de hele gemeenschap wordt betrokken en wordt gestreefd naar het bewerkstelligen van veerkracht, d.w.z. het vermogen om economische, ecologische en maatschappelijke schokken op te vangen, te verwerken en te boven te komen, en wel in het licht van de tweevoudige uitdaging die met name wordt gevormd door piekolie en klimaatderegulering.

² Derde Benelux-conferentie in de cyclus over circulaire economie na "Leren voor een transitie naar een groene economie; sociale transitie" (2013, Nederland) en "Leren in transitie" (2014, Vlaanderen).

PROGRAMMA

18.11.2015

14.00 AANKOMST EN REGISTRATIE

15.00 OPENING VAN DE “POP-UP” UNIVERSITEIT VOOR TRANSITIE EN WELKOMSTWOORD
door dhr. **Alain de Muys**, adjunct-secretaris-generaal van de Benelux Unie
terugkoppeling van de vorige conferenties in deze cyclus (Apeldoorn 2013 en Gent 2014)
kaderstelling van de “pop-up” universiteit voor transitie

15.30 RONDETAFL*
transitie naar een duurzame levensstijl en een circulaire economie: vorderingen en stremmingen

16.30 WANDELING
verkennen van een postindustriële locatie en informele uitwisselingen

17.15 RONDETAFL*
transitie leren: uitdagingen en kansen met velerlei dimensies

18.30 INFORMELE AVOND

* **Enkelen van onze genodigden:**

- Mevr. **Carole Dieschbourg**, minister van Milieu, regering van het Groothertogdom Luxemburg
- Dhr. **René Collin**, minister van Landbouw, Natuur, Landelijke Aangelegenheden, Toerisme en Sport, afgevaardigd minister voor de Grande Région, Waalse regering
- Dhr. **Fonz Dekker**, oprichter en directeur van Evolv, advies- en onderzoeksbedrijf inzake circulaire economie
- Mevr. **Katy Fox**, docent en voorzitter van het Centre for Ecological Learning Luxembourg
- Mevr. **Ariane König**, hoofd van de Cel voor duurzame ontwikkeling, Universiteit Luxemburg
- Dhr. **Marc Luyckx Ghisi**, auteur van boeken over transitie, voormalig lid van de Groep voor prospectief onderzoek van de Europese Commissie
- Mevr. **Katrin Muff**, decaan en studiedirecteur van de opleidingen « Sustainable Business », Business School Lausanne
- Mevr. **Jifke Sol**, facilitator transitieproces en promovendus, Wageningen University

19.11.2015

09.00 VISIES CREËREN
terugblik op de eerste dag en bedenken van wenselijke toekomstbeelden

11.00 ACTIES CREËREN
voorstellen van cocreatie-ideeën

12.00 PARTNERSCHAPPEN CREËREN
initiatievenmarkt

14.00 PROJECTEN CREËREN
vormen van werkgroepen en brainstorming

16.30 PROTOTYPEN CREËREN
ontwikkelen van begrippen

20.11.2015

09.00 SYNERGIEËN CREËREN
terugblik op de tweede dag, presentatie van de tussenresultaten, uitwisselingen tussen de werkgroepen

11.00 PLANNEN CREËREN
opstellen van uitvoerbare actieplannen

13.30 COMMITMENT CREËREN
presentatie van de prototypen en intentieverklaringen

14.30 OVERZICHT VAN DE RESULTATEN EN VOORNEMENS

15.00 SLUITING VAN DE “POP-UP” UNIVERSITEIT VOOR TRANSITIE

INHOUD IN ENKELE TREFWOORDEN

transitie, veerkracht, circulaire economie, cocreatie, energie, duurzame voeding, verspilling, duurzame productie, groene banen, grondstoffen, klimaat, duurzaam wonen, innovatie, raakvlakken, educatie, governance, concrete projecten, resultaten, kansen, prototypen, actieplannen, intentieverklaring,...

WERKWIJZE

De gehanteerde methode heet *collaboratory* (collaboration-laboratory). *Collaboratory* is een cocreatief proces waarin complexe thema's aan bod kunnen komen in een experimenteergeest waarbij verscheidenheid wordt erkend. Dit proces stimuleert het van elkaar leren, collectieve intelligentie en de uitvoering van concrete acties voor een gezamenlijke toekomst.

Zie voor meer informatie <https://collaboratorybook.wordpress.com>.

PRAKTISCHE INFORMATIE

- **Plaats:** Esch-sur-Alzette, locatie Belval/Université
- **Datum:** van 18 november 2015 om 15.00 uur t/m 20 november 2015 om 15.00 uur
- **Talen:** tijdens de conferentie wordt zowel Nederlands als Frans gesproken en wordt er voorzien in vertolking. Tijdens bepaalde groepsworkshops wordt het Engels (of andere talen) de voertaal.
- **Kosten:** deelname is gratis.
- **Accommodatie:** in Hôtel IBIS Esch Belval kunnen hotelkamers worden geboekt voor de vaste prijs van 95 € (eenpersoonskamer) of 105 € (tweepersoonskamer) per nacht – incl. ontbijt. Een beperkt aantal couchsurfingkamers zal gratis ter beschikking worden gesteld in particuliere woningen.
- **Inschrijving:** verplicht vóór 8 november 2015 via de link <http://hollenfels.snj.lu/transitions>

LE GOUVERNEMENT
DU GRAND-DUCHÉ DE LUXEMBOURG
Ministère de l'Éducation nationale,
de l'Enfance et de la Jeunesse
Service national de la jeunesse

MINISTÈRE DU DÉVELOPPEMENT DURABLE
ET DES INFRASTRUCTURES
Département de l'environnement

